

EVROPA BO ODPOVEDALA PLAČILO VOJNEGA DOLGA

AKO ANGLIJA IN FRANCIJA NE PLAČATA, TUDI OSTALE DRŽAVE NE BODO PLAČALE

Trinajst dolžnih držav se je pridružilo Angliji in Franciji. — Angleško časopisje izvaja na vlado pritisk, da bi ne plačala. — Amerika ne more pričakovati nobenega plačila od Ogrske, Romunske, Jugoslavije in Grške. — Anglija ni izdala nobenega oficijelnega pojasnila.

WASHINGTON, D. C., 6. junija. — Stephen T. Early, ki je tajnik predsednika Roosevelta, je izjavil danes v Beli hiši, da angleška vlada ni ničesar vprašala glede vojnega dolga in da vsled tega ameriška vlada ne pripravlja nobenega odgovora.

O tej zadevi so vprašali časniški poročevalci, ko je bilo sporočeno iz Londona, da bo imel angleški kabinet v petek posebno sejo ter pri tej priliki zavzel stališče glede vojnih dolgov.

Državni podtajnik Phillips ni hotel razpravljati o vojnih dolgovih, češ, da se bo sam predsednik bavil s to zadevo.

LONDON, Anglija, 6. junija. — V petek se bo vršila posebna seja angleškega ministrskega sveta. Pri tej priliki se bodo ministri sporazumeli, če naj Anglija plača ali če naj zavrne plačilo dolga, ki zapade dne 15. junia. — Ministri upajo do petka dobiti iz Washingtona natančna pojasnila, kakšno stališče je v tej stvari zavzela ameriška vlada.

LONDON, Anglija, 6. junija. — Evropske države bodo Združenim odpovedale ves dolg, ako Anglija in Francija ne plačata 15. junija zapadli dolg.

Trinajst dolžnih držav je naznanilo, da se pridružijo Angliji in Franciji. Ako ena izmed teh dveh držav plača, druga država pa ne, bo približno sličen razkol med manjšimi dolžniki. Ako pa ne plačata Anglija in Francija, tudi druge države ne bodo plačale niti centa, dokler nanovo ni dosežen sporazum glede vojnega dolga med Združenimi državami in posameznimi dolžnimi državami.

Pet držav se je že izreklo, da 15. junija ne plačajo svojega dolga; ostale države pa se bodo ravnale po zgledu velikih držav.

Ako 15. junija ne plačate Anglija in Francija, tedaj se bo vsa stavba vojnega dolga v znesku — \$22,188,486,000 zrušila poleg razvalin nemške vojne odškodnine. Vsled tega bo potrebna cela vrsta novih sporazumov, ki bodo imeli za podlago veliko znižanje.

Angleško časopisje z vso silo pritiska na vlado, da ne plača dolga, toda vlada še vedno upa, da bo zadnji trenutek dosegla kak sporazum s predsednikom Rooseveltom. Francoska poslanska zbornica omahuje in se ne more odločiti, toda dobri poznavalci razmer bi bili presenečeni, ako bi Francija plačala.

Tretja največja dolžnica, Italija, pazi na London ter skrbno gleda na sporazum med Washingtonom in Londonom.

Združene države ne morejo pričakovati plačila od Ogrske, Romunske, Jugoslavije, Avstrije in Grške.

Iz virov, ki so zelo blizu finančnega ministrstva v Beogradu, je razvidno, da Jugoslavija ne bo plačala vojnega dolga, da pa je vlada pripravljena držati se svojih obveznosti glede privatnega posojila, ki ga je prejela po posredovanju Blair and Company v New Yorku.

Avstrija 15. junija ne bo plačala dolga, toda upa, da bo plačala, ako bo le mogoče, v teku treh mesecev. Odvisno je samo, ako bo dobila od Lige narodov obljubljeno posojilo.

Grška je pred tremi meseci obvestila vlado v

Mattern leti preko step proti Čiti

VEDNO MANJ NEZAPOSLENIH

Zvezni ravnatelj trdi, da je od marca pričelo pol-drug milijon ljudi delati. — K temu je pripomogel Rooseveltov program.

Washington, D. C., 6. junija. — Ob priliki konference s kongresnimi voditelji v Beli hiši je zvezni ravnatelj Lewis W. Douglas naznanil, da je od 4. marca jasno videti napredek v industriji in da se je od tega časa znižalo število brezposelnih za 1,500,000.

Douglas pa je posvaril, da bo Rooseveltov program v veliki nevarnosti, ako kongres vztraja pri tem, da bo oskrba za veterane zvišala.

Pittsburgh, Pa., 6. junija. — Pittsburgh Screw and Bolt Company je zvišala delavske plače od 10 do 15 odstotkov. Družba bo tudi sprejela še več delavcev.

Akron, O., 6. junija. — Delavske plače v Goodyear Tire and Rubber Company so v maju narastle za \$650,000. Od 1. aprila je bilo nanovo sprejetih 2600 delavcev.

FRANCIJA JE SPREJELA MUSSOLINJEV NAČRT

Pariz, Francija, 6. junija. — Francoski kabinet je odobril pogodbo štirih držav, ki jamči evropski mir za deset let, in je naročil poslaniku Dejouvenel v Rimu, da pogodbo podpiše.

Pogodba, katero je predlagal Mussolini, postavlja Anglijo, Francijo, Italijo in Nemčijo za poroke evropskega mira. Priznava načelo enakosti v orožjenju, toda določa, da mora vsaka prejemba versailleske pogodbe biti izvršna v soglasju s pogodbo Lige narodov.

Kabinet je odločil, da bo ministrski predsednik Edouard Deladier vodil francosko delegacijo na londonski gospodarski konferenci. Delegacija bosta tudi dedelje na zunanji minister Joseph Paul-Boncour in finančni minister Geo. Bonnet.

ČUVAJ REŠIL VELIKO MNOŽINO PLATINA

Ko so hoteli trije roparji odnesti iz General Electric Vapor Lamp Company v Hoboken, N. J., veliko množino platine, jim je nakano preprečil čuvaj John Prince. Spopadel se je z njimi in jim odvzel plen. V boju je bil precej nevarno ranjen. Roparji so pobegnili.

Washingtonu, da ne bo mogla plačati svojega dolga 1. julija, toda na to naznanilo ni prejela odgovora.

Romunska ne samo, da ne bo plačala dolga, temveč so vladni krogi prepričani, da bo več drugih držav odreklo dolžno pogodbo z Združenimi državami, ako predsednik Roosevelt ne dovoli novega moratorija.

Značilno je, da slično mnenje prevladuje tudi v vladnih krogih v Rimu.

Države, ki 15. junija ne bodo plačale svojega dolga, so: Belgija, Poljska, Estonija, ki tudi ni plačala 15. decembra, in Čehoslovaška, ki je 15. decembra plačala.

VISOKE GLOBE ZA KRŠILCE PROHIBICIJE

Kršitelji prohibicijske postave v New Yorku so plačali \$11,437,601. — Največ aretacij je bilo ob kanadski meji.

Washington, D. C., 6. junija. — Odkar je stopila v veljavo prohibicijska postava pred 13 leti, so kršitelji te postave v državi New York plačali kazni v znesku \$11,437,601; skupna zaporna kaznen vseh kršilcev je znašala 2378 let 4 mesece in 8 dni. Te podatke je objavil pravosodni departament.

Število kazni je zelo poskočilo leta 1924, ko je v državi New York stopila v veljavo Mullan-Gage postava.

Severni prohibicijski okraj, kamor spada kanadska meja, ki je bila prava fronta bojev med prodajalci opojnih pijač in zveznimi agenti, prednjači v kaznih pred vsemi drugimi okraji države.

V tem okraju je bilo od junija 1920 do junija 1932 plačanih kazni v znesku \$5,488,154 in samo 1. 1925 je bilo plačanih \$1,014,202. V tem okraju je bilo obsodjenih 16,158 oseb na skupno zaporno kazen 919 let in 20 dni.

V južnem prohibicijskem okraju države New York, kamor spada tudi mesto New York, kjer je posebno svetlo tihotapstvo z žganjem po morju, je bilo plačanih kazni \$2,151,223. Zaporne kazni so znašale 759 let 1 mesec in 25 dni.

Četudi je prohibicijska postava določala denarno in zaporno kazen obnem, vendar prvi dve leti prohibicije ni bila izrečena nobena zaporna kazen.

LOKOMOTIVA BREZ VODITELJA

Pariz, Francija, 6. junija. — Monterau brzovlak je vozil tri četrt milje brez strojevodje. Strojvodja in kurjač sta bila mrtva. V lokomotivi je nastal požar, v katerem je strojevodja zgorel. Kurjačeva obleka se je vnela in je skočil iz lokomotive, toda od nasprotni strani prihajajoči vlak ga je ubil.

Nesrečo je preprečil sprevoznik, ki je potegnil avtomatično zavoro in se je vlak ustavil. To se je zgodilo blizu Chaentou v predmestju Pariza.

KONKORDAT MED AVSTRIJO IN PAPEŽEM

Konkordat je bil podpisan. — Imenovanje avstrijskih škofov mora potrditi avstrijska vlada.

Vatikan, 6. junija. — Konkordat med Avstrijo in Vatikanom je bil v ponedeljek podpisan.

Kanceler Englebert Dollfuss in justični minister Kurt Schuschnigg (Sušnik) sta podpisala v imenu avstrijske vlade, kardinal Pacelli pa, kot državni tajnik, za papeža.

Konkordat vsebuje tri glavne točke:

1. Imenovanje škofov mora potrditi avstrijska vlada.
2. Avstrijska vlada priznava postave cerkvene poroke.
3. Verski pouk je zadeva cerkve.

Kanceler Dollfuss in minister Schuschnigg sta bila vsak posebej pri papežu v avdienci.

PRINC NIKOLAJ BO REVNO POKOPAN

Nice, Francija, 5. junija. — Princ Nikolaj Karadžordžević, ki je izvršil samomor v nekem hotelu, bo pokopan na mestne stroške, ako se za njegov pogreb ne zaveza mejo njegovi sorodniki.

Policija pravi, da se jugoslovanski konzul v Marseilles ne briga za to zadevo. Jugoslovansko poslanstvo tudi zanika, da bi bil Nikolaj Karadžordžević v sorodu z jugoslovansko kraljevo rodovino in da tudi nima nobene pravice do naslova "prince".

DVIGANJE ZLATA IZ POTOPLJENE LADJE

London, Anglija, 4. junija. — Italijanska dvigalna ladja Artiglio II. je zopet dvignila iz potopljenega parnika Egypt zlato v vrednosti 50,000 funtov sterlingov (\$200,000). V parniku se še nahaja zlata in vrednosti 400,000 funtov sterlingov.

Parnik Egypt se je zadel v nek drug parnik in se potopil leta 1922 blizu Ushant v Franciji. Vozil je zlata in srebra v vrednosti pet milijonov dolarjev. Četudi so dvigal na dela v teku že štiri leta in so zahtevala 15 življenj, je bilo dvignjeno prvo zlato v vrednosti 875 tisoč dolarjev v juniju lanskega leta.

Parnik Egypt se nahaja na kraju, kjer je morje vedno zelo viharo, vsled česar so nekateri smatrali dvigljenje zaklada za nekaj nemogočega. Prva dvigal. ladja Artiglio I. se je vsled eksplozije leta 1930 potopila in 25 mornarjev je utonilo. Toda prihodnje leto so zopet pričeli z delom z ladjo Artiglio II. ter so do konca leta dvignili zlata in srebra v vrednosti 3 milijonov 750,000 dolarjev.

Posadka Artiglia namerava po končanem delu na ladji Egypt pričeti z dvigalnimi deli na potopljenem parniku Lusitania, katerega je med svetovno vojno potopil nemški podmorski čoln.

LETALEC JE CELIH DESET UR ZA REKORDOM GATTY-A IN POST-A

OMSK, Sibirija, 7. junija. — Jimmy Mattern, ameriški solo-letelec, ki namerava poleteti okolu sveta, je odletel od tukaj ob eni uri zjutraj (v torek ob šestih zvečer po newyorškem času). Njegov cilj je mesto Čita, ki leži 1700 milj proti vzhodu.

ZRAČNA OBRAMBA NEMČIJE

Nemški narod mora biti poučen, kako se mu je treba zavarovati proti zračnim napadom.

Berlin, Nemčija, 6. junija. — Stotnik Herman Goering je dokončal organizacijo zrakoplovnega ministrstva, kateremu je dodal urad za obrambo proti zračnim napadom.

Temu uradu načelujeta dva izvedena, bivši general Grimm in bivši major Waldschmidt. General Grimm je bil vrhovni poveljnik vse nemške protizračne vojske tekom svetovne vojne, major Waldschmidt pa je bil načelnik glavnega stana za obrambo zapadne Nemčije proti zračnemu napadu.

Prvo delo tega novega urada bo organiziranje in združevanje vseh krajevnih postojank, katere so organizirali posamezni okraji proti napadom iz zraka. Obnem pa se ta urad pripravlja za splošni pouk naroda, kako se zavarovati proti sovražnim zračnim napadom.

Izvedenci so mnenja, da je za Nemčijo velikega pomena, da je narod poučen, kako se mu je treba zavarovati proti zračnim napadom, kajti v prihodnji vojni bo vsak kraj dežele izpostavljen tem napadom.

Nemčija meji na osem držav, katerih vsaka ima zračno silo. Štiri med temi, Danska, Holandska, Švica in Litvinska imajo sicer majhno zračno silo, toda ostale štiri države, Francija, Belgija, Čehoslovaška in Poljska imajo okoli 6500 vojaških aeroplanov, od katerih je mogoče porabiti za bombardiranje okoli 1700 aeroplanov.

PINCHOT PROTI SKRČENJU PLAC

Harrisburg, Pa., 6. julija. — Governor Pinchot je včeraj vetiral resolucijo državne zakonodaje, naj se vsem državnim uslužbenecem skrči plače. Pinchot je dostavil, da se bo z inflacijo nakupna moč dolarja itak znižala, ter se pri tem skliceval na predsednika Roosevelta, ki je priporočil zvišanje plač.

AVSTRIJA JE DOBILA V ITALIJI POSOJILO

Rim, Italija, 6. junija. — Italijanska vlada je sedaj pripravljena prispevati svoj delež k avstrijskemu posojilu, katerega bo dobila od Lige narodov. To zagotovilo je dobil od italijanske vlade kanceler Dollfuss, ki je bil na obisku v Rimu.

Ker se je Mattern v Omsku precej zamudil, zaostaja sedaj deset ur za rekordom, ki sta ga dosegla leta 1931 Wiley Post in Harold Gatty.

Omsk, Sibirija, 6. junija. — Ko se je letalec Jimmie Mattern tukaj dobro odpočil in osvežil, je sklenil odleteti dalje proti vzhodu. Razdalja med Moskvo in tem mestom naša 1400 milj, katere je premeril v dvanajstih urah in enaindvajsetih minutah. Letel je s povprečno naglieo 120 milj na uro. Po svojem prihodu je pripovedoval, da mu je skoro ves čas pilhal nasproti zelo močan veter. K počitku se je podal šele, ko se je prepričal, da je njegovo letalo v najboljšem redu.

Njegov prihodnji cilj je sibirsko mesto Čita. Če ne bo imel ugodnega vremena, bo pristal v Krasnojarsku.

Mattern ne more prehaliti ruskih oblasti, ki mu gredo v vseh ozirih na roko.

Časniškim poročevalcem je rekel, da zadržno upa poraziti rekord Gatty-a in Post-a.

VATIKAN BO PRELOMIL S ŠPANSKO

Papežev nuncij bo najbrže odpoklican. Javnost zahteva sodnijsko postopanje proti škofu.

Madrid, Španija, 6. junija. — V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da bo papežev nuncij odpoklican iz Madrida in da bo špansko poslanstvo pri Vatikanu zaprto. Vzrok temu je naglo napredujoči verski razvoj.

Javno je bil razglašen poziv na vlado, da na protest nekega škofa proti novi španski postavi, ki zahteva zaplenbo cerkvenega premoženja in odpravo samostanov, "odgovori z dejanji".

Objavi nove postave je naglo sledila papeževa enciklika, v kateri je papež novo postavbo ostro obsodil in vse voditelje vlade izobčil iz katoliške cerkve.

Škofovo pismo je javna vojna napoved in ne več tajna, kot prej, — je rekel poslanec Luis Bello, ki je pristal ministrskega predsednika Azana.

VOJAŠKO NADZORSTVO SEVERNE KITAJSKE

Peiping, Kitajka, 6. junija. — Provincijalne oblasti so naznanile, da bo 25,000 mož kitajske policije vzdrževalo red v demilitariziranem ozemlju severne Kitajske, ki je bilo razglašeno za nevarno ozemlje v kitajsko-japonskem premirju, ki je bilo pred kratkim podpisano v Tangku. To policijo sedaj organizirajo. Kakor hitro se umaknejo Japonci iz tega ozemlja, ga bo zasedla kitajska policija.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank H. Baker, President L. Bohanec, Trezor.
Place of business of the corporation and address of above officers:
210 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto vija na Ameriko in	za New York na celo leto	\$7.00
"Kasno"	za pol leta	\$3.50
in pol leta	za inozemstvo na celo leto	\$7.00
in šest let	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dajati brez plačila in osebno se ne priobčujo. Denar naj se blagovno
posreduje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 210 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

JAPANSKO-KITAJSKO PREMIRJE

Na Daljnem istoku je bilo slednjič vendarle sklenjeno premirje, po katerem sta obe stranki hrepeneli.

Ko je japonska armada prodrla skoro do vrat starega cesarskega mesta Pekinga, so prišli v Nankingu do prepričanja, da bi bil zaenkrat vsak nadaljni odpor nemogoč.

Posledica tega je bila, da so se te dni sestali v starem pristaniškem mestu Tangku japonski in kitajski generali ter sklenili premirje.

S tem je zaenkrat končana "nenapovedana" vojna, katero so ponesli Japonci globoko v kitajsko ozemlje.

Osnovana je bila tudi nevtralna zona, ki ima obliko trikotja, ter meji na Kitajski zid in na Peking-Mukden in Peking-Suynan železniško progo.

Kakorhitro bodo kitajski vojaki, ki se nahajajo v tem ozemlju, zadostno izvežbani, se bodo Japonci umaknili.

S tem je Japonska dosegla svoj cilj.

Nevtralna zona bo zaščitila meje novo ustanovljene države Mančukoo, s čimer bo ustavljeno prodiranje kitajskih banditov, ki je dajalo Japoncem povod za osvajanje kitajskega ozemlja.

Z ozirom na sklenjeno premirje je rekel kitajski ministrijski predsednik Wang Ching Wei, da se bo do skrajnosti izmučeno vojaštvo in preplašeno prebivalstvo nekoliko oddahnilo. Istočasno je pa konstatiral, da gre pri tem za zgolj vojaško zadevo.

V tehničnem oziru je to mogoče resnično, v splošnem pa pomeni izjava kitajskega ministrskega predsednika priznanje, da je Mandžurija za Kitajsko zavedno izgubljena.

Če bi Kitajci začeli kršiti določbe premirja, bi dali s tem Japoncem pretvezo za zavzetje Pekinga in mogoče celo Tientsina.

Položaj, ki je sedaj zavladal v severnem delu Kitajke, jasno dokazuje, da je Japonska trdno odločena anektirati ozemlje južno od kitajskega zidu ter s tem onemogočiti vpad Kitajcev v novo mandžursko državo.

Japonska je zopet zmagala tako v vojaškem kot v diplomatskem oziru.

Pridobila si je ogromno ozemlje, kamor bo poslala preobilico svojega prebivalstva.

In če ji to ozemlje ne bo zadostovalo, bo šla še naprej, neoziraje se na prepovedi in sklepe Lige narodov.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

namenjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tovaševna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljico.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. is sent by me for the purpose of

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.
I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 6th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

SI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
210 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Konvencija SNPI.

Chicago, Ill., 3. junija.

Danes po dva tedenskem zborovanju je bila zaključena deseta redna konvencija Slovenske Narodne Podporne Jednote, ki je zborovala v Chicagu. To zborovanje je bilo gotovo eno najvažnejših panog slovenskega življa v Ameriki. Udeležili so se ga delegati iz skoro vseh držav naše republike. Ker je ta organizacija vedno prednjačila med slovenskimi brat-skimi ustanovami, bodisi v gospodarskem ali naprednem duhu, so njeni sklepi tudi danes važni za slovensko javnost.

Opazovalci ni bilo težko spoznati, da je depresija igrala precejšnjo vlogo med delegacijami. To se je pokazalo posebno s tem, da so bile plače uslužbencev znižane od 15% do 23%, in ko so zadnji dan zasedanja slednji protestirali z apelom na konvencijo, da vzame njih zadevo zopet v razpravo, je konvencija z veliko večino glasoval proti. Mnenje je bilo, da je maksimalna plača \$33.00 na teden zadostna.

Posledice depresije so bile tudi razna priporočila glavnega odbora, ki so bila vključena v provizoričnih pravilih, več ali manj odobrena od odbora za pravila, in tudi sprejeta na konvenciji. Bolniška podpora je precej ukinjena. Tri dolarski razred je odpravljen, in pol dolarja na dan dovoljen. Določilo se je tudi gotove vsote za razne bolezni, kot tudi za okrevanje po operaciji. Omejena se je vsota, ki jo mora en član prejeti v enem letu za gotovo člansko dobo.

Mnogo sprememb je bilo sprejetih glede pasivnosti, in razprave v tem so bile zelo živahne. Nekateri govorniki so predvidevali, da se gleda vse preveč samo na finančno stran in ne dovolj na bratstvo. Zagovorniki predlogov so na drugi strani poudarjali, da moramo pod vsakim pogojem obdržati solventnost, in iz tega razloga točka o pasivnosti rabi temeljite preuredbe. Po novi določbi Jednote plača za umrli članom, ki je bil na pasivni listi za časa smrti, po članski dobi. Dalj časa ko je bil kdo član, več se plača za pogrebne stroške. Član zamore po novi določbi biti pasiven le za dobo dveh let v celih članski dobi. Ko želi postati zopet aktiven, mora poravnati zaostali asessment za smrtino. Dosedaj pasivni člani niso potrebovali plačati nikakega asessmenta za časa pasivnosti.

Vprašanje pasivnosti je bilo za dolgo časa eno glavnih vprašanj, ki se tičejo solventnosti organizacije. Kot je bilo pojasnjeno od strani glavnega urada Jednote, se daj nima sredstev, da bi posojevala članom na zavarovalne police, v slučaju, da ne morejo plačati svojih mesečnih prispevkov. Takim članom torej ni preostajalo drugega kot isti na pasivno listo, ker tako so se izognili vsakega plačevanja, in so seveda tudi izgubili vse pravice; edinole v slučaju smrti so bili deležni gotove vsote za pogrebne stroške. Ko so taki člani postali zopet aktivni, je organizacija prevzela polno obveznost napram njim, čeprav mogoče za dobo enega ali dveh let niso nič plačevali za take obveznosti. To bi lahko privedlo do kritičnega položaja, ako bi organizacija še nadalje imela od šest do sedem tisoč članov na pasivni listi kot jih ima sedaj.

Da se temu odpmore, je konvencija sprejela določbo, da naj se mladi zavarujejo na podlagi American Experience Table ali le-tvice. Po tej lestvici bodo mesečni prispevki višji, ampak zbirala se bo gotova rezerva, iz katere si bo član lahko izposodil za plačanje mesečnine v slučaju potrebe. To bo odpravilo potrebo pasivnosti.

Brezdvomno so z gospodarskega stališča vsi ti sklepi dobri. Vprašanje pa postane, ali bi se ne dalo nuditi malo več ugodnosti mladim članom. Vsekakor pa je upati, da bodo nove določbe v prid celokupnemu članstvu, mlademu ravno tako kot staremu, in organizaciji sami.

Simon Trojar, poročevalec.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Zvezanih državah.

STALIN IN HITLER

BERLIN, 20. maja. — V hiru, ki sta izvala konflikt na razorožitveni konferenci, Rooseveltova poslanica in Hitlerjev govor, sta nemška in še bolj izvenemška javnost skoro brez pozornosti sprejeli vest o obnovitvi rusko-nemške politične pogodbe. In vendar je ta stvar tako zanimiva in značilna, da zasluži posebno zabeležko. Predvsem se vidi kot nekako ironija usode, da je bila prva državna pogodba Hitlerjeve "obnovljene" Nemčije sklenjena haš s komunistično Rusijo. Gre za obnovitev pogodbe iz leta 1926, ki se je svojčas sklenila kot nekaka dopolnitev rapskega dogovora. Z obnovitvijo je bilo vzpostavljeno prijateljsko razmerje med obema državama, ki se je zdelo pa notranjepolitičnih dogodkih v Nemčiji ogroženo.

Nemčija brez dvoma lahko smatra obnovitev pogodbe za uspeh. Pogodba je ohranila nemškemu izvozu ruski trg, tako da se ni več bati storniranja milijonskih naročil, o katerem se je govorilo po etabliranju Hitlerjevega režima. Pa tudi za naprej je zagotovljena nemški industriji pot na vzhod, posebno odkar so se rusko-angleški stiki več kakor ohladili. V političnem oziru pa ni Nemčija prevzela nobenih obvez, ki bi jo ovirale v njenem izvajanju dosedanjega programa. Če je še kdo mislil na to, da bo sovjetska Rusija vzel v zaščito nemške komuniste, mora zdaj vzeti naznanje izjavo ruskega oficijalnega organa "Izvestije", da v sovjetski Rusiji ni bilo nikdar načrtov, ki bi bili naperjeni proti današnji politični smeri v Nemčiji. Ako torej berlinska "Vossische Zeitung" ugotavlja, da pomenja obnovitev berlinske pogodbe nov težen udarec za nemški komunizem, ji mora vsakdo pritrditi. Kajti Nemčija je s to pogodbo dobila zagotovilo, da se sovjetska vlada v njeno notranjo politiko ne bo vmešavala in se ji tedaj ni treba bati nobene nevarnosti iz domovne tretje internacionale, tudi če svoj teror proti komunistom še poveča in poostri.

Manj jasno bi se zdelo na prvi pogled stališče Rusije, tudi če se upoštevajo domače in zunanje težave Stalinovega režima. Tretja internacionala ima v programu svetovno revolucijo in torej ne omejuje svoje politike na državne meje svoje glavne postojanke, Rusije. Komunistična propaganda se razteza po vsem svetu in ima v vseh državah svoje organe. Bilo bi tedaj priekavati, da se ravno v Nemčiji kjer štejejo ali so šteli njeni pristaši in eksponenti mnogo milijonov glav, ne bo odrekla svojemu vplivu. Toda ko bi se morala solidarnost tretje internacionale resno preizkusiti, se je izkazalo, da je tudi ta internacionala kakor socialna demokratska, le reterična krilatice brez realne vsebine. Značilno je bilo, kako se je moskovska centrala otresla nemškega komunističnega voditelja Thaelmanna, ko ga je zgrabila Hitlerjeva pest in ga vrгла v ječo. Iz vseh ostalih držav se je slišalo več protestnih glasov proti stahovladu v Nemčiji, kakor iz držav sovetov. Končno je sedaj sledila slovesno stipulirana državna pogodba, ki garantira prijateljstvo med rdečim in rjavim diktatorjem.

Sovjetski poslanik v Berlinu je bil sprejet v celourni avdijenci pri Hitlerju, dočim je bil nemški poslanik v Moskvi, aristokrat von Dirksen deležen največje vijuglasti pri Litvinovu. Vse to v času, ko desetstosi nemških članov tretje internacionale zdihujejo v ječah in koncentracijskih taborih, ko so se komaj ohladila trupla tisočih žrtev državljanske vojne.

Toda nasprotje med Hitlerjevim in Stalinovim režimom ni tako veliko, kakor bi se sodilo po skozi okno govornih besedah. Kder pogleda oba sistema od blizu, lahko najde mnogo podobnosti. Izločitev demokracije, absolutna diktatura voditelja, teror nlice, zaslužnje vsega duševnega pokreta, uničevanje kulturnih vrednot—vse to je doma v Berlinu, kakor v Moskvi. Tu kakor tam je justica samo sredstvo sile, orožje proti političnim nasprotnikom. Saj se je že večkrat v mednarodni javnosti poudarjalo, da je hodil Hitler glede metod svojega političnega boja v šolo k sovjetskemu in pojavil se je izraz "nacionalni boljševizem" kot najtočnejša označba Hitlerjevega režima. Rezultat obeh sistemov pa ne more biti drug, kakor pokončanje vsega obstoječega v dolgih letih zgrajenega, da se naredi mesto novemu proroku in novemu nauku.

Čujejo pa se še druge, dalekosežnejše sodbje. Pravi se, da za kominterno zmaga Hitlerjevske revolucije v Nemčiji ni ničesar nezadržljivega, ker jo smatrajo kot nujen potreben prehod do komunistične revolucije. Že leta 1918 se je pokazalo, da komunistični prevrat v Nemčiji ni našel ugodnih tal in ni dosegel nobenih uspehov, ker so bile v socialni demokraciji organizirane delavske mase nepristopne za komunistične ideje in revolucionarne cilje.

Hitlerjevska revolucija pa je z brutalnim uničenjem te delavske fronte in zlasti z razlastitvijo njenih premoženjskih temeljev ter z razbitjem strokovnih organizacij pripravljala in se pripravljala pot za boljševsko socialno revolucijo bodočnosti, ki bo z lahkoto premagala brezvsebinska Hitlerjevska gesla.

Ali so ti računi kominterne točni, ali pa so — kar je vsaj v trenutku verjetnejše — le poskus, z optimistično ideologijo osladiti grenko pilulo avtektrskega nacionalističnega "prijateljstva", bo pokazala bodočnost. Za danes pa stoji dejstvo, da se vedno bolj utanjuje stik med diktatorskimi silami katere tu v imenu nacionalnega, tam pa socialnega "osvobodjenja" teptajo v prah svobodo ljudstva, ki jih je dvignilo na ščit, in vpregajo narodno voljo v svoj jarem.

Naši v Ameriki.

V gročerijo Petra Jericha v Hibbing, Minn. so 27. maja vložili tatovi in odnesli blaga v vrednosti \$50 in \$10 v gotovini. Tatovi so razbili okno v ozadju poslojnice in tako pršli trgovino. — Petletnega M. Malanoviča je zadel truk, katerega je vozil Jalmar Makki, ko se je deček igral na cesti v bližini svojega doma. Dečka so odpeljali v Rood bolnišnico, toda poškodbe niso nevarne in bo okrevljal. — Poročno dovoljenje sta dobila Fabjan Vukonič in Mildred Jankovič, oba iz Chisholma.

Prejšnjo nedeljo je v dolini Millerjevega rudnika v Aurora, Minn., ki je napolnjena z vodo, utonil 12-letni Thomas Kranatz. Thomas in njegov mlajši brat sta stala na hlodu, ki je plaval po vodi, ko je prvi izgubil ravnotežje in padel v vodo. Pokojni deček zapušča tukaj starše, štiri brate in dve sestrji.

AVSTRIJA PRIZNVA VSE ZAPOVEDANE PRAZNIKE

Dne 1. junija stopi v Avstriji v veljavo zakon, ki priznava zapovedane cerkvene praznike, ki ne padejo na nedeljo. Zakon nosi datum 27. januarja 1933. Do njega je prišlo na pobudo krščanskih soci-alcev, posebno pa gospe Kaprat. Tudi država bo torej odslej priznava la-tele cerkvene praznike: novo leto, Sv. trije kralji, velikonočni ponedeljek, vnebohod, binkoštni ponedeljek, praznik Sv. rešnjega telesa, Št. Peter in Pavel, vnebovzetje, Vsi sveti, brezmadežno spočetje, božič, sv. Stefan in praznik farnegega patrona, Praznika sv. Jožefa ni med naštetimi. V Avstriji ni praznik sv. Jožefa zapovedan v vseh škofijah. V nekaterih drugih je zopet farni patron: zaradi tega ga niso všeli med priznane praznike. Gre za 13 praznikov, ki jih sedaj vsi država priznava in ki postanejo prazniki tudi za vse delavstvo. Avstrijski industriji so se precej upirali novemu zakonu, češ, da s konkurenca moč avstrijske industrije v primeri z inozemsko z njimi zmanjša. Iste razloge je navedla tudi trgovska zbornica na Dunaju. Socijalisti so ugovarjali, da bodo delavci radi teh praznikov manj zaslužili. Kljub tem oviram je zakon prodril in stopi v veljavo 1. junija. Splošno se dejanski položaj ne bo izpremenil mnogo, ker so v Avstriji itak obhajali večino navedenih praznikov; kljub temu je zakon velikega pomena, ker šele z njim ustvari priznano pravno stanje. Če bodo morda nekateri delavci tu pa tam nekoliko manj zaslužili, bo pa zato tem več dela tudi za druge, ki so brez posla.

NAJSTAREJŠI PARIŠKI ŠOFER

Na dobrodetni prereditvi, ki bo te dni v pariškem cirku, nastopi kot junak dneva najstarejši pariški šofer Erligman, ki je šofiral najstarejši taksi francoske prestolice. Mož je pričel svojo šofersko kariero leta 1900, ko so bili v fatesth še izvoški in ko so se ljudje prvina avtomobilom še smejali, ker so bili nerodni in so vozili počasi. Z duhom časa je prehajal Erligman starejših na novejšje avtomobile in tako pozna ves razvoj avtomobilske industrije iz lastnih izkušenj.

Erligman ponosno pripoveduje, da je vozil tudi angleškega kralja Edvarda, popularnega vladarja, sosedne Belgije Leopolda II., ruskega velikega kneza Mihaila, prezidenta Poincareja in še mnogo drugih francoskih in tujih veljakov. Pravi pa, da kronane glave in drugi močniki tega sveta niso naš najboljši dobrodošli, ker se tiče napitnine, ker šofer navadno od njih ne dobi toliko, kolikor pričakuje. V tem pogledu so se vedno odlikovali, in se še odlikujejo zaljubljeni parčki. Erligman računa, da je prevozil z avtomobili nad poldrugi milijon kilometrov, tako da bi bil lahko prispel 38 krat okrog sveta. Na denarnih globah je pa plačal toliko, da bi lahko kupil s tem denarjem najlepši avtomobil.

Peter Zgaga

— Če pišem pozno v noč svoje romane, ne morem zaspati, — je rekel pisatelj.

— Pa poskusite prečitati to, kar ste napisali, boste videli, kako boste zaspati — mu je rekel kritik.

Učiteljica zbira osebne podatke o učencih. — Kaj je tvoj oče? — vpraša enega.

— Jaz se nobenega nimam, do-bim ga šele prihodnji teren, ko se bo moja mati poročila.

Mat: — Kako ste si mogli dovoliti poljubljati snoči mojo hčerko na vrtu.

Fant: — Gospa, zdaj podnevi se tudi sam čudim, kako se je moglo to zgoditi.

Konecna pevka: — Zelo počasi se čutim, da ste posestili moj koncert.

Gospodična, bodite prepričani, da sem pripravljn doprinesiti za vas vsako žrtve.

Dekle poboža fanta: — Ali me boš še ljubil, ko bom stara?

Fant odgovori: — Le počakaj! To boš kaj kmalu doživela.

— Koliko let ste stari? — je vprašal sodnik.

— 29 let, — je tiho odgovorila ženska priča.

— ... in koliko mesecev? — je nadalje izpraševal sodnik nekavalirsko.

— Petindvajset, — je odgovorila priča, ki ji je rdečica zalila obraz.

Učitelj je razlagal svojim mladim modrijanom, da priimek dostikrat pomeni, da so imeli predniki poklice, ki so se nanašali na ta imena. Na pr. rečimo, da se eden odvas prišle Mlinar, to bi pomenilo, da so bili morda pradedje mlinarji. Ali pa ime Kovac, gotovo so bili njegovi starši ali sorodniki kovači itd., itd. — No, povej nam Mrežar, kaj so mogli biti tvoji pradedje?

— Pakji, — se je odrezal Mrežar.

To ni je neki Ribničan postal: — Neki imenitnik, ki je bil navdušen lovec in velik pozeruh, je nekoč povabil svojega znanca na jerebice.

Ko so bile jerebice že pečene, gospodarja in povabljenca pa še ni bilo, se je kuharica lotila jerebice in jih pohrustala sama. Kmalu na to sta prišla gospodar in povabljeni gost — in kuharico je zaskrbelo, kaj bo zdaj. Toda bila je sila bistroumna in iznajdljive glave ter si je spretno pomagala iz zadrege.

Naskrivaj, tako, da povabljenec ni slišal, je prosila gospodarja, naj nabrusi nože, češ, da jih ona ni utegnla zaradi obilice opravek. Gospodar se je radevolje lotil brušenja nožev. Med brušenjem pa je ves čas mislil na jerebice in požljivo emakal z jezikom.

Kuharica se je medtem sklonila k povabljenemu in mu zašepetala na uho:

— Pazite se! Gospod ima danes napad!

— Kakšen napad? — se je začudil gost.

— I, kakšen! Napad blaznosti. Ali ne vidite, da brusni nože?

— Da brusni nože? — je ponovil gost. — Pa zakaj?

— Boste že videli. Ali ne veste, kaj počenja gospod, kadar dobi napad? Ušesa porže vsakomur, ki pride predenj!

— Za božjo voljo, — je vzkliknil prestrašeni gost, planil pokoncu in jo ubral v dirnem begu po stopnicah.

Gospodar je ves presenečen vprašal kuharico:

— Kaj se je zgodilo? — Zakaj beži?

— Jej, kaj niste videli, gospod? — je odgovorila zvita kuharica. — Pograbil je jerebice in zbežal z njimi.

Imenitnik je bil ves obupan. Skočil je k oknu in zagledal znanca, ki je bežal čez trg, kolikor so ga nesle noge. Niti ozreti se ni hotel. Imenitnik je, maha-joč z nožem skozi okno, zaklical za njim:

— Vsaj eno, vsaj eno! (Misli je jerebico).

Gost pa je bežal, se držal za ušesa ter kričal:

— Nobenega, nobenega!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANTON ČEHOV:

RED

Priatelj vojne akademije. L. e. v. Pustjakov, je stanoval skupaj s svojim tovarišem, poročnikom Ledenevovim. Nanj se je tudi obrnil na novoletno jutro.

"Glej, Griša, za kaj gre?" je rekel poročniku po običajnem novoletnem voščilu. "Ne bi te vznemirjal, če si ne bi bila tako podobna. Posodi mi, golobček, za danes tvojega Stanislava. Veš, povabil sem na kosilo k trgovcu Spičkinu; pa saj poznaš tega lopova Spičkina: strašno ljubi odklikovanja in ima vse, ki se jim na prsih ali v gumbici ne blišči kakšna stvarica, za ničvredneže. Razen tega pa ima dve hčerki... Nastjo, veš, in Zino. Povem ti to, ker je druga. Saj me razumeš, dragi? Daj, napravi mi uslugo!"

Vse to je povedal Pustjakov, zatikajoč se in zardevajoč in se pri tem boječe oziral na vrata. Poročnik se je zarjaval, a mu je ustregel.

Ob dveh popoldne se je Pustjakov peljal z izvoščkom k Spičkinu, v kateri si ponosno gledal na prsi. Tam se je namreč v zlati svetlobi bliševal tuji Stanislav.

"Kako se sam sebe bolj spoštujete?" si je mislil. — "Mala stvarica, pet rubljev, nič več, pa kakšen vtis ti napravi!"

Ko je došel do Spičkinove hiše, si je malo popravil sukno in in počasi izplačal izvoščka. Zdelo se mu je da je izvošček kar okamenel, ko je zagledal njegovega Stanislava. Pustjakov je zadovoljno pokleknil in stopil v hišo. V sprednji sobi si je slekel sukno in pogledal v obehedno. Za dolga miza je tam že sedelo kakih petnajst gostov in obedovalo. Čulo se je govorjenje in rožljanje posode.

"Kdo zvoni?" se je začel ga-spodarijev glas. "O, Lev Nikolajevič! Kar izvolite! Malo ste zamudili, pa nič hudega. Pravkar smo prisledili."

Pustjakov je napel prsi, se priklonil in stopil v obednico. Za mizo, poleg Zine, je sedel njegov službeni tovariš, učitelj francosčine, Trembland. Da bi pokazal Francoza za red, bo pomenilo cel kup samih neprijetnih vprašanj, pomnilo bi na vse večne čase se osramotiti, izgovoriti vso čast...

Najprej si je Pustjakov hotel strgati red, ali zbežati nazaj. Ali red je bil trdnj in odtrgati ga je bilo nemogoče. Urno si je položil desnico na prsi, prikril red, se sklonil ter se nerodno priklonil. Ne da bi komu podal roko, se je težko spustil na prazno mesto, kot nalašč baš nasproti Francoza. "Napil se je nažrč!" si je mislil Spičkin, ko je videl njegov zmeden obraz.

Postavili so predenj krožnik juhe. Z levega je vzel žlico, pa se je spomnil, da v dostojni družbi ni spodobno jesti z levega. Zato je rekel, da je že obedoval in da nima prav nobenega teka več.

"Sem že jedel... Hvala lepa..."

je zamrmral. "Bil sem na obisku pri dedu, protopopu Elejevu, pa me je povabil naj poobedujeva skupaj."

Duša Pustjakova se je napolnila s čudno žalostjo in globno ne- strpnostjo: juha je razkirjala tako prijeten vonj in od kuhane jese- trovine so se dvigali nenavadno o- kusni dimčki. Poskušal je osvoboditi desnico in zakriti red z levi- co, a to se mu je zdelo nerodno.

"Opazili bi... In roka bi segala čez vse prsi, kot da bi se priprav- ljal peti. O Bog, da se kmalu kon- čal ta obed. Najem se že pozneje!"

Po tretji jedi je z enim očesom poskledil na Francoza. Ta pa se je iz neznanih vzrokov tudi silno zme- del in gledal nanj ter ni ničesar jedel. Ko sta se spogledala, sta se oba še bolj zmedla in povesila oči v prazne krožnike.

"Videl je, lopov!" je pomislil Pustjakov. Po dečici vidim, da je opazil! In ta ničvrednež vse zato- ži. Že jutri bo nesel to na uho ravnateljnu!"

Poobedovali so gostje četrto jed, poobedovali so tudi peto, po volji božji...

Tedaj pa se je dvignila neka vi- soka živina s širokimi, tenkimi nos- nicami, topim nosom in krmežla- vim očmi. Pogledal se je po pleši ter spregovoril:

"Predlagam, da napijemo na zdravje vseh navzočih dam!"

Gostje so se čumno dvignili in prišli za čaše. Gronki "bura" se je razlegel po vsaj hiši. Dame so se zahvale in pričele trkati Pust- jakov se je dvignil in prijel čašo z levico.

"Lev Nikolajevič, dajte, prosim, te čaše Nastasji Timofeevni!" — se je obrnil nanj neki gost ter mu podal čašo. "Naj še ona izpi- je!"

V tem hipu je bil Pustjakov v veliki zadregi, moral je zaposliti še desnico. Stanislav je slednjico le za- gledal luč dneva in zasijal v svoji čisti, zlati svetlobi.

Pustjakov je prebledel, glava mu je klonila na prsi in postrani je pogledal na Francoza. Ta pa ga je gledal z začudenimi, vprašujo- čimi očmi. Ustnici sta se mu tresli in iz obraza je mahoma izginila vsa zmedenost.

"Julij! Avgustovič!" — se je obrnil nanj gospodar, "dajte mi, prosim steklenico!"

Francoz je neodločno stegnil des- nico k steklenici in — o sreča! — Pustjakov je zagledal red na nje- govih prsih. Pa to ni bil Stanislav, ampak kar cela Ana! A, zato se je tudi Francoz zmedel. Pustjakov se je zasmehoval nad zadovoljstva, sedel je in se oddahnil...

Sedaj pač ni imela pomena skrivi- tati Stanislava! Oba imata isti greh na grbi in nikdo ne more ni- kogar osramotiti...

"A — a — a, hm!" se je za- čul Spičkin, ko je zagledal red na prsih učiteljevih.

"Da, da!" je dejal Pustjakov.

"Čudovito, kaj ne, Julij Avgustovič! Kako malo odlikovanj je bilo pred prazniki. In koliko nas je vseh, pa vsa ga dobila le Vi in jaz. Ču-de-vi-to, res!"

Francoz je veselo prikimal z gla- vo in napel levo stran prsi, kjer se je ponosno košatila Ana tretje stop- nje.

Pa obedu je Pustjakov hodil po vseh sobah in kazal gospem svoj red. Lahko mu je bilo v duši in pri- jetno, čeprav mu je malo krulilo po trebuhu.

"Če bi to vedel," si je mislil ter zavstno pogledal na Tremblanda, ki s je s Spičkinov pogovarjal o odlikovanjih: "jaz bi si našel kar Vladimirja. Ej, da nisem vedel!"

Samo ta misel ga je mučila. Sicer pa je bil popohnoma srečen.

Poved G. J.

TISOČ METROV POD VODO

Ameriški zoolog William Beebe, ki se je nedavno spustil z umet- no jekleno potapljaško kroglo se- demsto metrov globoko v morje in je s tem dosegel globinski re- kord, pripravlja novo odpravo na morskno dno, ki naj se topot pu- grezne še globlje, po možnosti do globine 1000 m. Potapljaška na- prava, ki naj omogoči ta drzni eks- periment, je pravkar dovršena. V bistvu sestoji iz jeklene krogle, ki rabi v potapljaške svrhe. Od običajnega potapljaškega zvona se razlikuje v tem, da ima trojno ostenje zaradi naraščajočega val- nega pritiska v velikih globinah.

Ta gondola, ki jo Beebe imenu- je batifera, ima dve izbljuni o- česi, ki sta seveda močno oblože- ni s steklom. Skozi ti dve očesi je mogoče opazovati življenje v mor- skih globinah, kar je Beebeju poglavitni namen. V enem izmed teh oči je nameščena baterija ža- rometov, ki lahko vsak poljubni trenutek osvetli okolico. Z žarome- ti je v zvezi tudi posebna kinema- tografska kamera, ki s pritiskom na gumb bačne avtomatično sme- nja podmorski film. Tako se na- deja pionir globinskih voženj, da mu ne bo ušla nobena zanimivost podmorskega življenja. Beebe pa bo tudi stalno v kontaktu s svet- lom nad gondolo. Dal je napra- viti poseben radio aparat, ki ga bo vzel s seboj na podmorsko pot.

Najvažnejša notranja oprema batifere so posode s kisikom, ki bodo preskrbovale Beebeja in njegove spremljevalce z dobrim zrakom. Kdo bo pa spremljal Bee- beja na vožnji v globino 1000 m, še ni gotovo. Zadnjič si je bil iz- bral za spremljevalca ameriškega raziskovalca Bartona, ki je skrbel na zvezo z ladjo "Freedom". Beebe je dosegel globino 700 m, globlje se ni upal spustiti, ker je bil pri- tišek na jekleno kroglo prevelik in je moral računati s tem, da ta pri- tišek lahko uniči potapljaški zvon in njega. Nedostajalo mu je pa tudi razsvetljave, da bi fotogra- firal morskno fauno in je moral vti- se poročati svoji tajnici na ladji "Freedom".

Do globine 100 m nista tedaj raziskovalca opazila nobene po- sebnosti v podmorskem svetu. Po- vsod je vladala gluha tema. Ko pa sta prispela v znatnejši globino so se začele okoli jeklene krogle svetlikati zvezdice s slabotnim so- jem.

Beebeju se je kljub pomanjklji- vi opremi za ekskurzijo v globino 700 m posrečilo fotografirati ne- ko 10 m dolgo morskjo pošast, ki se je približala gondoli v domne- vi, da stoji pred njo ogromna ži- val. Bržkone je hotela pošast na- pasti potapljaško napravo, kar je sklenil Beebe iz tega, da je odpr- la gobec. Fotograf je imel srečo, da je poknel snemov z odprtim žrelom. To sliko so pozneje mo- čno občudovali ameriški živalo- slovc, katere bo Beebe prihod- nje najbrže presenetil še z večji- mi strukcijami iz podmorskega sveta.

PARLI V KRALJSTVU ŽIVALI

Na prvem mestu med pariži v živalskem svetu imenuje dr. Knot- inerut-Meyer šakale in hijene, ki so zaničevane v glavnem zato, ker žro mrhovino. Šakal velja v živalskem svetu za hinavea in zločince, če- prav je prednik naših manjših psov, ki veljajo za plemenite živa- li. Nekateri šakali v živalskih vrtovih jedo iz roke, dajo se radi bo- žati, leže pri tem kakor psi in se dajo voditi na verižice, večjih pa hodijo tudi prosto za paznikom. — Tudi hijene so mnogo bolj razkri- čane kot to v resnici zaslužijo. Mla- de hijene se dajo nositi v naročju, v živalskem vrtu poznajo svoje pa- znike in radi tekaajo za njimi. Po- hlevne so pa samo marogaste hije- ne, dočim so progaste vedno zloč- ne. V obrambo hijen pa bodo o- menjeno, da žro mrhovino tudi le- vi, kralji živali.

Tipični zavrženci med živalmi so podgane in miši. Človeku so podga- ne in miši škodljive, čeprav oprav- ljajo podgane deloma posle zdrav- stvene policije, ker žro kače, nar- hovino in odpadke. Podgane pre- našajo nalezljive bolezni, tako tri- hinozo in kugo, napadajo pa tudi človeka. V Rimu so miši nekoč raz- grizle mnogo bankoveev, k sreči pa niso uničile njihovih števil, tako da je dobil lastnik za razgrizen- bankovec nove.

Med ptice so pariži v prvi vrsti jastrebi, ki jih pa človek ščiti, ker tudi žro mrhovino. Najostudnejši je sredozemski mrhovinar, ki žro vsako gnilobo in ki ima v gnobu- polno črvov in druge glazni. Med pariže v živalskem svetu prištevamo tudi vrane in vrabce. Vrane smatramo za škodljive ptice, kar pa ni povsem točno, kajti če pogle- damo v njihov želodec, se prepriča- mo, da pokončavajo mnoga polje- delstvu in gozdom škodljivca mrčesa, med drugi tudi miši. Škod- ljiivi so tudi zajci na polju in sad- nih vrtovih, ker glodajo drevesno skorjo.

Tudi vrabec napravi mnogo ško- de na polju in na sadnem drevju. Toda v času, ko vrabci gnezdiijo, so navdušeni loveci mrčesa, s katerim krnijo svoje mladice. Vrabei in vrane so zelo premeteni in s tem si pomagajo, da jih človek ne more zatreči.

Neumnost in praznoverje sta zelo razkričala tudi krastače. Nji- hovo nočno življenje jih varuje pred iztrebljenjem, na drug str- ni jim pa škoduje, ker se zle člo- veku zato še "strahotnejše". Še- le v novejšem času so kmetje in vrtnarji spoznali, da so krastače njihove najboljše pomočnice pri zatiranju polžev in gosenic. Kras- tače toraj ne zaslužijo našega za- ničevanja, temveč zaščito.

ALI IMAS ŽIDINJO ZA ŽENO?

Vodstvo bolniških blagajn v Nemčiji, ki je seveda v rokah hit- lerjevcev, je poslalo na vse zdrav- niške, ki so nameščeni pri bolniških blagajnah, okrožnico, s katero jih poziva, naj izpolnijo priložene o- brazce, in navedejo svoje osebne podatke. Eno vprašanje se tudi na- naša na ženo vsakega zdravnika. Zdravnik naj navede, ali je njego- va žena židinja ali ni. Po vsem tem je verjetno, da bodo odpuše- ni iz službe tudi tisti zdravniki, ki imajo židinke za ženo, a so sami arijci, to je čistokrvni Nemci.

V življenju mladosti

Spisal FRANK TROHA

(Nadaljevanje.)

Prodajalec je tudi v gostilno pri- nesel list. Pepea ga je takoj vzela v roke in na prvi strani začela čit- ati: — Na vozo cestne železnice je popustila zavora. Voz z vso silo prišel v drugi voz in sledila je strahovita nesreča! Več oseb je bi- lo ranjenih, en moški in dve nezna- ni mladi ženski so bili pa ubiti!

Pepeo je mraz pretresel do ko- sti! Prva njena misel je bila, da je morda tudi Milka med ponesreče- nimi. Ker v času, ko se je imela gostilna zapreti ni bilo Milke še od nikoder, ni bilo več dvoma, da je tudi ona med ponesrečenimi.

Zarano naslednjega dne se je Pepea odpravila v mestno mrtvaš- nico.

Pepea je vsa razburjena vstopi- la v posebno sobo kjer so ležali po- nesrečeni. Za eno izmed žensk je takoj vedela, da ni Milka. Druga je bila pa ravno istih let toda je bila po obrazu tako poškodovana, da Pepea nikakor ni bilo mogoče u- gotoviti, ali je Milka ali ne. Po- obleki ni mogla pa čisto nič spozna- ti, kajti Milko je komaj nekaj ur- videla in se za njeno obleko ni za- imala. Edino po laseh je sodila, da bi bila nesrečnica njeni prija- teljica.

Mrtišnemu uradniku je povedala soto stvar, on je pa vse zapisal: od- kje je bila Milka doma, kje je pre- počevala preteklo noč, njeno ime, starost in še nekaj drugih podrobnosti.

Po preteku nekaj dni se ni niče- zglasilo, da bi kaj natančneje pove- dal glede ponesrečene neznanne žen- ske. Zato ni bilo nobenega dvoma več.

Pepea ni mogla drugega storiti, kot obvestiti Milkinu družabnico. Kovčeg in nekaj obleke, ki jo je Milka ostavila, je povezala in odpo- slala na ime Terezije Čep, kateri je tudi namnila, naj obvesti Mil- kinega moža v Ameriki.

Vsa prestrašena je prečitala Re- za žalostno pismo. Tako je bila zhe- gna da ni vedela kaj storiti, zato se je podala k gostilničarju Kosčak- ku ter mu vse razložila. Tudi je bi- la cela stvar prava zagonetka, ker mu ni bilo jasno, čemu je odšla Milka v stran in tako daleč. Druge- ga ni mogel reči Rezi, kakor da naj- takoj piše Tonetu, naj nemudoma pride domov.

Pa vsaj vasi se je kmalu razne- sal glas o Milkini smrti. Mnogi so se solzili, kajti Milko so poznali kot- ljubosrčno in pošteno ženo.

VI.

Bilo je že pozno v noč, ko se je viak ustavil na postaji. Po več dni trajajoči vožnji je vendar Tone Vrhnice zopet došel v svojo do- mevino. Predno se je podal proti svoji rojstni vasi, je še pred vstopil v gostilno ter se nekoliko okrepel. V gostilni je bilo več gostov. Nihče ga ni poznal, kar mu je bilo tem- ljubše, ker ni bil prav nič razpolo- žen za družbo.

Pot do doma je bila dolga. On se je odločil, da bo šel peš in v noči

z Dunaja in bolj natančnih podat- kov?

— Ne, nič drugega ne vem ka- kor to, kar mi je pojasnila neznan- oseba.

— Jaz sam bom šel na Dunaj in pronašel, kaj in kako se je zgodilo. Ako je res umrla v tujem kraju, moram najti njen grob.

— Res bi bilo dobro, da se sam podaš tja in ugotoviš vse podrobnosti glede nesreče in Milkinu smrti. Sedaj pa pojdi k počitku, ker si ga zelo potreben.

Truden in izmučen je bil Tone, ko je legel v posteljo. V sled neiz- posne zmedenosti ni mogel zaspa- ti. Sebe, ko se je začelo že daniti, je končno omagal in njegove trud- ne oči so se zaprle, nakar je trdno zaspal ter se prebudil malo pred poldnem.

Zopet je začel Rezo izpraševati glede Milkinega življenja po času, ko mu je oče umrl.

Reza mu je radevolje pripovedo- vala. Prebivalci ni mogla Milkinu, dobrodušnosti in njenega mirnega značaja. Nepristano se je spomi- njala nanj in si ga želela kmalu vi- deti. Naposled je pa postala otožna, zamisljena in končno je neopazno odšla, ne da bi povedala čemu.

Nadaljni človek, ki je Tone ho- tel govoriti z njim, je bil gostilnič- ar Kosčak. Ko si je nekoliko o- gledal okoli domačije, se je odpra- vil h Kosčaku. To je bilo začude- nja, pozdravljanja in stiskanja rok. Tone je pa ostal otožen in njegov obraz je bil blede in potrt.

Kosčak je Tonetu svetoval, naj se nemudoma odpravi na Dunaj, kajti drugače je težko kaj ukreni- ti in razrešiti zagonetno zadevo. — Tone je Kosčakov nasvet vpošteval ter mu rekel, da bo to storil takej naslednjega dne.

Predno se je podal na pot, je na- ročil oskrbnici Rezi, naj se napeti vodi domače posle, za njen trud ji je pa obljubil pošteno plačo ter povračilo za vse. Ona se mu je iz- srec zahvalila, pripomnila je pa, da je že s tem poplačana, ker ji je Milka ponudila dom, ko jo je vz- la k sebi kot tovarišico.

(Dalje prihodnjice.)

VELIKA KAČA STRAŠI PO PARIZU

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Sveto samo
\$2.—
Narodite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

V Parizu je zadnje dni zelo raz- burjajo, ker je ušla iz nekega majhnega cirkusa v 16. okraju ve- lika kača, dolga tri metre. Pravijo, da je kača pobegnila, ker ni našla v svoji kletki mleka ob določeni uri. Bila je brčkona lačna. Dejstvo je, da je "Sibila", kakor se je ka- ča imenovala, v cirkusu požrla dva zajčka in jo nato popihala. Se- veda so Parizani, posebno Parizau- ke prav v strahu radi kače. Gospo- dinje pridno preiskujejo stanova- nja, ali morda ne živi pošastna ži- val zavita v klopič, tam kje pod posteljo. Policija je razpisala na- grado 500 frankov za tistega, ki jo ujame. Doslej se še ni posrečilo uje- ti kače.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naša dolgoletna skušnje Vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovolje- nja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po- trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavlja- mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

O GLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše
žanstra, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

ČENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

38

— Milostljiva gospica, ravnokar je gospod Henrik zamenjati gospoda ravnatelja Mertensa, da izpolni željo starega očeta glede oglasa. Gospod ravnatelj pa ga je zelo osorno zavrnil in bo tudi vašo zahtevo odločno zavrnil. Ravno sedaj sva se razgovarjala o tem, ako bi ga ne mogli prisiliti, da izpolni poslednjo željo vašega gospoda starega očeta, toda to je veliko vprašanje. Tako trdno je uverjen, da Ludvik Rodenberg ni več živ, da smatra vsak izdavek za tak oglas nepotreben in misli, da samo denar vrže v stran. Toda sedaj mi je prišla misel. Konečno niti ne potrebujete njega, ako hočete izpolniti poslednjo željo svojega strega očeta in obenem v oglasu sporočite, da je bila dokazana nedolžnost Ludvika Rodenberga. Saj vendar morete vi prevzeti objavo tega oglasa. Skušajte na podlagi tega poročila strica še enkrat pregovoriti, da pošlje oglas časopisom. Ako to odkloni, vas noben človek ne more ovirati, da ne bi sami objavili oglasa.

Eva Marija in Henrik se pogledata z žarečimi očmi.
— Da! O, da Henrik, to biva nparavila!
Henrik živahno priklama. Veselje, da mu je mogoče izpolniti željo starega očeta brez ozira na Arturja Mertensa, mu je žarelo iz oči.

— Seveda bo izvedel, ako bodo oglasili objavljeni.
— Pa naj izve! Potem saj ne more več braniti.
— Popolnoma prav! Gospod doktor, to je zelo dobra misel in to bomo napravili! Toda — sedaj mi pride na misel — od kod pa naj vzameva denar. Eva Marija? Jaz sem precej suh in če Mertens prosim za kao večjo vsoto, bo še vse strogo preiskoval in ne bom dobil ničesar. Kako pa kaj to? Ali imaš kaj denarja? In koliko bo to sploh veljalo?

Eva Marija ni vedela, kako bi si pomagala in žalostno pogleda Ralfa.

— Ali bo mnogo veljalo?
— Prišlo bo na več tisoč mrak, ako objavite v vseh velikih časopisih.

Eva Marija vzdihne.
— Toliko ravno sedaj nimam. Kaj bomo sedaj storili, gospod doktor?

Ralf jebil ves srečen, da se je v svoji potrebi tako zaupno obrnila do njega. In se nasmeje, da ji prežene skrbi.

— To je popolnoma priprosto — denar si izposodite do časa, ko bodo objavljeni oglasi in kolikor mi je znano, vam potem Mertens denarja ne more odkloniti, ker ste polnoletna in imate tudi na banki svoj denar. Gospod Henrik bi od Mertensa komaj kaj dobil, toda vam ga ne more odkloniti.

— Toda kdo mi posodi toliko denarja? — vpraša Eva Marija, ki v denarnih zadevah ni bila posebno vešč.

— Da, kdo nam posodi denar? — vpraša tudi Henrik.

— Ako dovolite — jaz. Prosim, prepustite vse meni. Oglas bom sestavil in vam ga bom po Henriku poslal, da ga preberete in popravite. Nato pa bom preskrbel, da bo objavljen v vseh večjih domačih in inozemskih časopisih, kakor si je vaš stari oče želel. Jaz bom plačal, kar velja in vama se vsled tega ni treba več vznemirjati.

Nakoliko v zadregi, toda zelo hvaležna ga pogleda.

— Pri vas prideva vedno v večji dolg, gospod doktor. Toda — vašo ponudbo sprejemava, kaj ne, Henrik?

Henrik, odločno priklama.

— Gotovo, Eva Marija. Upam, da boš pozneje izveleka iz Mertensa toliko denarja, da moreš poravnati najin dolg pri gospodu dr. Berndu — mislim, kar se tiče denarja.

— Tega mi ne more odrediti, Henrik, kadar bo enkrat denar izdan, nam ničesar več oporekati. Ako bi zahtevala prej v ta namen, bi mi ga odklonil. Toda pozneje ne več. Sicer pa morem sama razpolagati s svojim deležem, kar mi je zapustil moj oče, saj veš, da je to za naju upravljal stari oče. Samo to je neprijetno, da mora iti vse skozi roke strica Arturja. Torej — če nama hočete pomagati, gospod doktor — ali vas v resnici smemo s tem nadlegovati?

— O kakem nadlegovanju ni nikakega govora, milostljiva gospica; celo ponosen sem na to, ako sprejmete mojo pomoč. Prosim, da popolnoma razpolagate z menoj.

Eva Marija mu iskreno stisne roko.

— Pošteni ste in takoj pripravljeni pomagati, gospod doktor in za vse to se vam moreva samo zahvaliti.

— Toda imam en pogoj, milostljiva gospica.

— In ta je?

— Ravnatelj Mertens na noben način ne sme tega izvedeti, da sem vam v tem slučaju pomagal, ker iz gotovih ozirov tega ne sme izvedeti, da stojim na strani vašega brata.

— Razumem, gospod doktor. Samo ob sebi je razumljivo, da bom najstrožje molčala. Saj sama vem, koliko je odvisno od mojega brata, ako bi stric Artur vedel, da ste mojemu bratu na strani. Šla bom torej v viho Melanija in bom tako uredila, da bom opoldne tam, ko pride stric Artur h kosilu. Stricu in teti bom dala ta članek brati in nato bom kar odločno zahtevala, da je oglas v časopisih objavljen. Ako se stric Artur temu protivi, potem mora sam sebi pripisati, ako to skrivaj brez njegove vednosti sami napravimo. Želja starega očeta mi velja več, kot njegovo privoljenje. Ako se bo protivil, boste o tem izvedeli po Henriku in vas potem prosim, da vse potrebno uredite. V resnici bi bilo lepo, ako bi bil stric Ludvik še živ, kaj ne, Henrik?

Henrik vzdihne.

— Tako lepo, da žal, ne more biti resnično. V resnici ni lepih pravičij.

Z gorkim, prijaznim nasmehom pogleduje Ralf oba.

— Ako bi kdo slišal, s kakim hrepenenjem si želite, da bi se vrnil izgubljeni stric, ki bi vama vzel bogato in ponosno dedščino, bi se čudil gospodu Henriku, ker je tako nesebičen.

Henrik dvigne glavo in se pogleda po laseh.

— O, gospod doktor, rajši bi bil prost človek, ki more svojo akromno dedščino v miru nastopiti, kakor pa, da sem vedno ogrožen zaradi bogate dedščine. Bog ve, da bi se najbolj veselil, ako bi se stric Ludvik vrnil in bi mi bilo samo žal, da stari oče tega ni več doživel.

Ljubzenljivo mu Eva Marija potisne lase s čela.

— Že zaradi tebe, Henrik, si to želim, toda, žal, je le malo upanja. Ko ne bi bil stari oče pred svojo smrtjo zaklical kot kako preoklebo: — Ludvik živi! — potem ne bi nikdar mislila na tako možnost. Toda mogoče se je zgodil čudež! Na vsak način moram storiti vse, da izpolnim željo starega očeta in obvestimo strice Ludvika, ako je resnično še med živimi, da je nedolžen. Na tako obvestilo bi se prav gotovo vrnil.

Henrik objame sestro.

— Da, Eva Marija, to sva dolžna staremu očetu. In zaradi tega sem si danes zopet polskal Mertensovo surovost.

(Dalje prihodnjič)

Iz Jugoslavije.

Trgovci s hranilnimi knjižicami aretirani.

Zagrebska policija se je odločila na podlagi dosedanje preiskave, odločno poseči v zadevo nedovoljenih špekulacij s hranilnimi knjižicami.

Sedaj je zagrebska policija aretirala prvega trgovca Roberta Freuda, ki je na debelo kupčeval s hranilnimi knjižicami. Robert Freud ni kupčeval sam, temveč je imel več sodelavcev, od teh tudi nekaj v Ljubljani. Freud in njegovi pomočniki so dajali na vložne knjižice posojila, knjižice same pa so prodali in za večino knjižice sedaj tudi ni znano, kje so. Dolžniki, ki bi sedaj radi Freudu vrnil dolžnice, zahtevajo knjižice nazaj, toda teh ni nikjer. Freud in njegovi tovariši pa ne morejo dolžnikom vrniti tudi drugih knjižic, kakor so se obvezali, ker nimajo denarja. Računalni sa namreč, da bodo hranilne knjižice padle na skrajno nizko ceno, na katero bi radi spravili s svojimi špekulacijami, da bi potem po smešni ceni kupili nove knjižice in s temi potolajili svoje dolžnike. Knjižice pa v ceni niso padle.

Znani so primeri, da so prišli k Freudu in njegovim pomočnikom trgovci, ki so zahtevali na hranilne knjižice, glaseče se na 100.000 Din, posojila 10.000 Din. Taki iskalec posojila so trdili, da ne potrebujejo več in tudi, če bi potrebovali, ne najamejo več posojila, ker ga potem ne bi mogli vrniti. Sedaj so ti ljudje prišli ob svoje hranilne knjižice.

Ko so dolžniki pričeli zahtevati knjižice nazaj in vračati posojila, so bili Freud in njegovi pomočniki v skrajni zadregi: ali vrniti knjižice ali pa oditi v zapor. Po Zagrebu in drugod, tako tudi v Ljubljani in v Sloveniji se je pričela prava dirka za hranilnimi knjižicami, toda brezuspešno, ker kje naj dobe ti špekulantje hranilno knjižico za 100 tih Din za znesek 10 ali 20 tisoč Din. Povrh vsega pa denarja več imeli niso. Na ta način je prišlo do aretacije Freuda in njegovih tovarišev, katerim pa slede v kratkem še nove.

Kazen in žig sramote.

10. maja dopoldne je bilo na hodnikih beograjskega sodišča živahno, kakor je ob posebno važnih dogodkih. Točno opoldne se je nato napolnila dvorana in občinstvo je z zadoščanjem prešlo proglašanje sodb. Da je Mica Kovačevićeva zaradi mučenja svoje služkinje Tereze Alga jerke obsojena na tri mesece zapora in na plačilo 2000 dinarjev stroškov. Utemeljitev: Sirova ženska je kot gospodinja neverjetno brezskrbno mučila služkinjo Terezijo, jo silila k najbolj umazanemu delu, jo pustila stradati in jo imelo skoro polnogo, čeprav je bila Terezija naposled že tako izčrpana od dela in bolehnosti, da je morala v bolnico, kjer je slednjič podlegla.

Brezvestna gospodinja, ki se pa šteje za boljšo gospo, je sodb sprejela povsem hladno. Ali, ko je zapustila sodišče, jo je obkolila množica kakih 300 glav, med njimi zelo mnogo žensk. Vse je pljuvalo v brezvestnico, padli so tudi številni udarci z dežniki in palicami. Bes je naraščal, domala so žensčino linčali. Tedaj je prišel neki orožnik in Kovačevićko rešil. Povedel jo je do bližnjega avtomobila, v katerem je zdirjala domov, še dolgo za sledovana z vzkliki: "Dol z njo! Ua, ua! Sramuj se! Fej te bodi!"

Lov na morilcem Miljkovićem.

Dosedanje iskanje in ves lov za norcem Nikolom Miljkovićem, okrivcem zločinskega ravnatelja Markovića, je bil brezuspešen. Znano je le to, da je Miljković pognil v Liko in da se sedaj skriva v gorah Velebita. Sedaj je znano, da je Miljković pobegnil iz Belgrada najprej v Split, kjer so ga videli pet dni po zločinu, nato je odšel v Šibenik, od tam da je v Gradino, od tam v Kistanj in Žegar in iz Žegarja v samostan Krupo.

V Žegarju je še celo predzno vprašal orožnika, kot vodi pot v Krupo. Orožnik je potnika po-

zdravil in zahteval legitimacijo od njega. Miljković mu je pokazal neko legitimacijo z imenom: "Despot Nikolić, trgovski agent iz Novoga Sada". Orožnik mu je nato pokazal pot.

Miljković se je oglašil v samostanu Krupi, kjer je predstojniku pripovedoval, da je razočaran, ker ga je zapustila nevesta in da se boji, da ne bi izvršil samomor. Predstojnik samostana ga je vprašal, zakaj ni obrit. Miljković je odgovoril, da je v žalosti na to pozabil. Miljković je ostal v samostanu tri dni, ko pa so se približali orožniki, da bi ga ujeli, jih je ob pravem času opazil in pobegnil. Pobegnil je v smeri proti mestu Gračacu. Iz Gračaca so ga ljudje opazili iti proti Gospiću. Po poti ga je zajel vihar, ljudem se je izdajal za Petra Perkovića. Pripovedoval je, da drvar, toda kmetom se je čudno zdelo, da ima drvar roke brez žuljev in pa svileni srajca. Obkleo pa je imel vso blatno in zamazano.

Na tej poti ga je 11. maja pri vasi Lovinen pred Gospićem opazil neki stražnik ob železniški progi. Zaklical je za njim: "Stoj! Kdo si? Streljal bom!" Begunec je odgovoril: "Nikar ne streljaj, jaz sem Miljković." Stražnik je izpustil puško, toda tisti trenutek je Miljković skočil čez progo in izginil v bližnjem gozdu.

V Liki je bil organiziran pravilov za Miljkovića. Alarmirani so bili vsi orožniki iz bližnjih okrajev, vsi stražniki in gozdni čuvaji, ki so obkolili ves Velebit in ga preiskovali od vznožja do vrha. Toda Miljković se je jim je znal skriti in najbrž še sedaj tava po planjavah Velebita.

Medtem pa belgrajska policija preiskuje še nadadlje zločin nad trgovcem Stankovićem in pa tudi druge zločine, za katere sumi belgrajska javnost, da sta jih izvršila Marković in Miljković. Nepojasnjena je še skrivnost trgovca Josipa Fincića, ki je pred 5 leti neznanokam izginil. O tem trgovcu je bilo znano, da je imel pri sebi 200.000 Din. Že od začetka je bila policija prepričana, da je postal Josip Finci žrtev roparskega umora. Njegova gospa sedaj slut, da je njen pokojni mož postal žrtev Markovića in Miljkovića, s katerima je imel, kakor je njej znano, površne poslovne veze.

Strašna nesreča na narasli Uni.

Bosanske reke zahtevajo redno vsako pomlad nekoliko žrtev in sicer največ zato, ker čez nje sorazmerno le malo mostov, promet pa je po večini na čolnih in brodih, kar pa je v času, ko reke naraščajo, zelo nevarno. Te dni se je na Uni, reki ki meji Hrvatsko in Bosno, pripetila strašna nesreča. Blizu vasi Bačine pri Kostajnici so utonile štiri osebe.

Večji del prebivalcev hrvatske

NAJBOLJŠI
SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA
"GLASNARODA"

Cena
\$1.50

vasi iz Bačine ima posestva onstran Une, v Bosni. 18. maja zjutraj je odšla skupina 11 kmetiskih ljudi iz Bačine, po večini članov Orzanić, s čolnom čez Uno, da bi na drugem bregu zorali svoja zemljišča in posejali koruzo. Potrebna živina in seme je bilo že prej, v večer prepeljano čez reko. V čolnu, v katerem je bilo že 11 oseb, je bilo tudi vse potrebno poljedelsko orodje, tako, da je bil čoln preveč obtežen. Čoln je čez reko vozil 14-letni Anton Orzanić, ki je bil prešibek za naraslo Uno. Najmočnejši tok reke je čoln nenkrat zagrabil in ga odnesel do mlina, kamor se je čoln zaletel, prevrnil in pod seboj pokopal vseh 11 potnikov.

Potniki so se pričeli boriti z velikimi valovi Une. Sedem se jih je rešilo na ta način, da so pograbil za verige, s katerimi je mlin privezan, štirje pa so utonili. Utonil je 37-letni Jeko Mihajlović, oče 4 otrok, dalje dve mladi ženi in eno dekle. Zanimivo pa je, da sta bila v čolnu dva starčka po 61 let in da se je obema posrečilo rešiti se. Ta žalostni dogodek je vzbudil v vasi in v okolici veliko sočutje.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

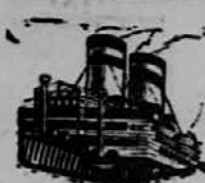
Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

8. Junija:	Augustus v Genoa, Bremen v Bremen
9. Junija:	Statendam v Boulogne, Minnewaska v Cherbourg
10. Junija:	Paris v Havre
14. Junija:	Pres. Harding v Havre, Majestic v Cherbourg, New York v Cherbourg, Aquitania v Cherbourg
15. Junija:	Conte di Savoia v Genoa
16. Junija:	Europa v Bremen, Penland v Havre, Rotterdam v Boulogne
17. Junija:	Britannic v Cobh, Ile de France v Havre
21. Junija:	Vulcanus v Trst, Albert Ballin v Cherbourg, Manhattan v Havre, De Grasse v Havre
23. Junija:	Olympic v Cherbourg, Minnetonka v Havre, Veendam v Boulogne
24. Junija:	Champlain v Havre, Rex v Genoa, Bremen v Bremen
27. Junija:	Leviathan v Cherbourg
28. Junija:	Berengaria v Cherbourg, Hamburg v Cherbourg
29. Junija:	Conte Grande v Genoa
30. Junija:	Majestic v Cherbourg, Statendam v Boulogne
1. Julija:	Paris v Havre, Lafayette v Havre

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

... SKUPNA ... POTOVANJA

pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI:

"ILE DE FRANCE" preko Havre — 17. JUNIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 101.23

za tja in nazaj pa samo \$ 182.00

AQUITANIA preko Cherbourg — 5. JULIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 102.34

za tja in nazaj pa samo \$ 182.00

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

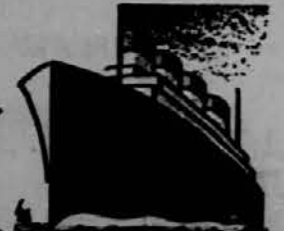
PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

3. Julija:	Europa v Bremen
5. Julija:	Saturnia v Trst, Aquitania v Cherbourg, Deutschland v Cherbourg
7. Julija:	Ile de France v Havre
8. Julija:	Conte di Savoia v Genoa
11. Julija:	Bremen v Bremen
12. Julija:	New York v Cherbourg, Olympic v Cherbourg
14. Julija:	Rotterdam, Rotterdam
15. Julija:	Champlain v Havre, Rex v Genoa, Berengaria v Cherbourg
18. Julija:	Leviathan v Cherbourg
19. Julija:	Manhattan v Havre, Albert Ballin v Cherbourg
20. Julija:	Majestic v Cherbourg
21. Julija:	Lafayette v Havre, Europa v Bremen, Statendam v Boulogne
26. Julija:	Hamburg v Cherbourg, Pres. Roosevelt v Havre
27. Julija:	Bremen v Bremen
28. Julija:	Veendam v Boulogne, Ile de France v Havre
29. Julija:	Vulcanus v Trst, Aquitania v Cherbourg

2. avgusta:	Washington v Havre, Deutschland v Hamburg
4. avgusta:	Olympic v Cherbourg
5. avgusta:	Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa, Berengaria v Cherbourg
9. avgusta:	Leviathan v Cherbourg, Europa v Bremen
9. avgusta:	New York v Hamburg
11. avgusta:	Paris v Havre, Majestic v Cherbourg, Rotterdam v Boulogne
12. avgusta:	Saturnia v Trst, Aquitania v Cherbourg
15. avgusta:	Bremen v Bremen, Statendam v Boulogne
16. avgusta:	Manhattan v Havre, Albert Ballin v Hamburg
19. avgusta:	Ile de France v Havre, Rex v Genoa
21. avgusta:	Reliance v Hamburg
23. avgusta:	Olympic, Cherbourg
24. avgusta:	Champlain v Havre, Europa v Bremen
25. avgusta:	Veendam v Boulogne
26. avgusta:	Roma v Genoa, Berengaria v Cherbourg
29. avgusta:	Leviathan v Cherbourg
30. avgusta:	De Grasse v Havre, Majestic v Cherbourg, Manhattan v Havre, Deutschland v Hamburg
31. avgusta:	Bremen v Bremen

2. septembra:	Conte di Savoia v Genoa, Veendam v Boulogne
5. septembra:	Ile de France v Havre, Statendam v Boulogne
6. septembra:	Aquitania v Cherbourg, New York v Hamburg
9. septembra:	Olympic v Cherbourg
9. septembra:	Paris v Havre, Vulcanus v Trst, Europa v Bremen
13. septembra:	Lafayette v Havre, Manhattan v Havre, Berengaria v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg
15. septembra:	Rotterdam v Boulogne, Majestic v Cherbourg
16. septembra:	Rex v Genoa, Bremen v Bremen
18. septembra:	Reliance v Hamburg
20. septembra:	Champlain v Havre
21. septembra:	Aquitania v Cherbourg
23. septembra:	Saturnia v Trst, Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne
26. septembra:	Europa v Bremen, Statendam v Boulogne
27. septembra:	Washington v Havre, Mauretania v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
29. septembra:	Paris v Havre, Olympic v Cherbourg
30. septembra:	Conte di Savoia v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

10. JUNIJA

1. Julija — 11. Avgusta

ILE DE FRANCE

17. Junija — 7. Julija

CHAMPLAIN

21. Junija — 15. Julija

NALKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK